

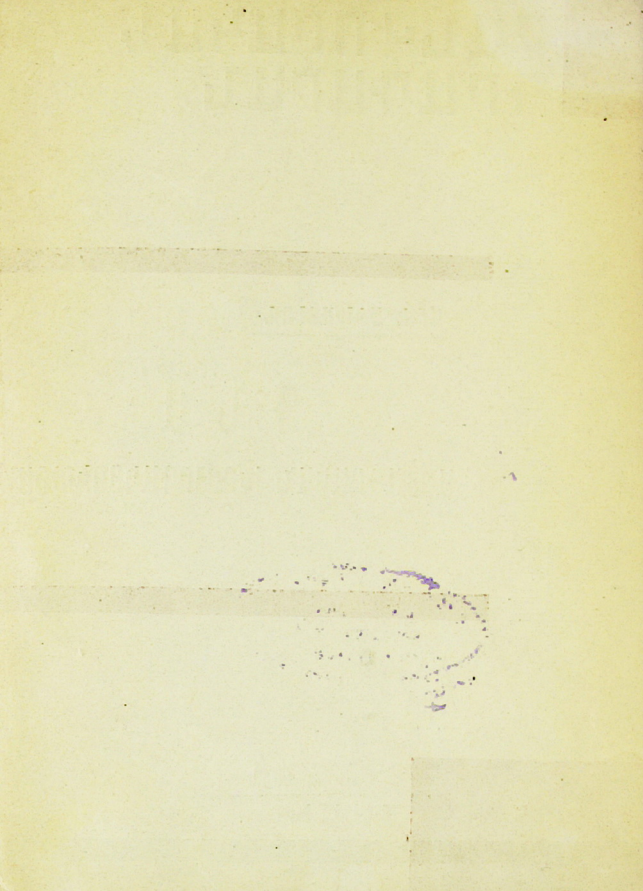
ԲԱՆԿՈՐԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԱՐՍ. ՄԻՒԱՅԼՈՎ

Գ Ն Ա

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

Դ Ա Մ Կ

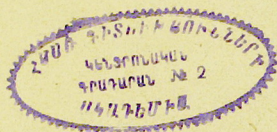

331.881

A 4500

9 2 4

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

ԲԱՏԱՐԱԿԱԹԵԱՆԻ ՀԱՄԱԻՒԹՅԱՆ

367442

1929

ՀԱՅԳՈՒԼԻԳՐԱՖԻ ՏՊԱՐԱՆ

ՊԱՏՎԵՐ 4226

ԳՐԱՌԵՊԳԼԽՎԱՐ 2277 Բ.

ՏԻՐԱԺ 4000

Մացիալիստական Խորհրդային Հանրապետութ-
յունների Միության մեջ համարյա բոլոր ձեռնարկ-
ները (գործարաններն ու ֆաբրիկաները) և փոխադրու-
թյան միջոցները՝ պատկանում են պետության, իսկ
ամբողջ իշխանությունը գտնվում և բանվոր դասակար-
գի ձեռքին, վորը և կառավարում և ամբողջ յերկիրը,
հենվելով չքավոր դուռնացիության վրա և դաշինք
կնքելով միջակի հետ: Մնացած բոլոր յերկրներում
բանվոր դասակարգը դեռևս քաղաքական իշխանու-
թյուն չի նվաճել, իշխանությունն աշխույ գտնվում և
կապիտալիստների, խոշոր ձեռնարկատեր-բուրժուա-
զիայի ձեռքին, վորը և տիրապետում և վողջ արդյու-
նաբերությանը:

Յուրաքանչյուր բանվորի հասկանալի յև խորհրդ-
աշին և կապիտալիստական ձեռնարկությունների տար-
բերությունը: Կապիտալիստը նպատակ և դնում, վոր-
բան կարելի յև շատ վատտակել յուր գործարանից իրեն
սևփական կարիքների համար, նա ձգտում և հարկա-
դրել բանվորին վորքան կարելի յև շատ աշխատել, իսկ
աշխատավարձ վորքան կարելի յև քիչ վճարել:
Մեզ մոտ դրությունն այլ և, վորովհետև բանվոր դա-
սակարգը վճռական հաղթանակ և տարել հանդեպ բուր-
ժուազիայի և ստեղծել և Խորհրդային Իշխանություն,
և այժմ ինքը կառավարում և գործարանները, ֆաբրի-
կաները, հանքերը, յերկաթուղիները, բանկերը—ժո-
ղովրդական վողջ տնտեսությունը:

Մեր գործարանները և ֆաբրիկաները ոգուտ են տալիս, բայց ո՞ր և զնում այդ ոգուտը:

ԻՆՉՈ՞Ւ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Ե ԽՍՀՄ ԻՆԴՈՒՍՏՐԱՑՈՒՄԸ

Նրա նշանակալից մասն ոգտագործվում է ԽՍՀՄ ինդուստրացման համար, այսինքն՝ յերկրի արտադրական հզորության բարձրացման և ամրացման, նոր հլեքորոկայանների կառուցման, հների լայնացման, յերկաթուղիների և հանքահորերի կառուցման, ածուխ և մետաղ արտադրելու համար և վերջապես այնպիսի գործարանների կառուցման, վորոնց միջոցով պետք է արտադրվեն մեքենաներ և մշակման յենթարկվեն աշխատավորական կարիքներին անհրաժեշտ միջոցները: Յուրաքանչյուր նոր ձեռնարկություն հնարավորություն է տալիս մեզ, քանակով ավելի և վորակով բարձր և եօան ապրանքներ արտադրել, վորը պետք է բանվորի և գյուղացու համար: Մեր յուրաքանչյուր բանվորի համար պարզ է, վոր հողուտ աշխատավորության ընդհանուր շահերի, խորհրդային ձեռնարկության ամեն մի բանվոր, ամեն մի մեքենա ավելի բարձր արտադրողականություն պետք է ունենա. չե՞ վոր մենք աշխատում ենք մեզ համար, և վոչ թե բուրժուադիայի: Բացի այդ, աշխատավորների շահերը պահանջում են, վոր պետզի մեր բոլոր ապրանքները և մթերքները լինեն վորակով բարձր և եօան: Պետական արդյունաբերությունից ստացված ոգուտն ամբողջապես չի գործադրվում միմիայն ինդուստրացման նպատակի համար. նրա նըշանավոր մասը զնում է բանվորների աշխատավարձի բարձրացմանը, իսկ մյուս մասը ծախսվում է աշխա-

տալոյութեան կենցաղի բարեկարգմանը (դպրոցների, հիվանդանոցների, բանվորական ակումբների, ճաշարանների, մսուրների կառուցման) համար:

Այդ իսկ պատճառով Խորհրդային Միութեան յուրաքանչյուր բանվորը շահագրգռված է, վորպէսզի արդյունաբերութեանը զարգանա ու ավելի մեծ ոգուշրթերի, իսկ արտադրանքը բարձր լինի և եփան:

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏՆՏԵՍԱ- ԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Խորհրդային Միութեան մեջ, ինչպէս ասւեց՝ իշխանութեանը գտնվում է բանվոր դասակարգի ձեռքին: Յուրաքանչյուր բանվորի ակտիվ մասնակցութեան հնարավորութեանը տնտեսական շինարարութեան մեջ, խոշոր չափով ապահովված է: Մասնակցելով խորհուրդների վերընտրութեաններին, բանվորը նաեւ է տալիս իր պատգամաւորներին, թէ ինչպէս տնտեսութեանը բարելավել: Իսկ իրաւունքները, ամբողջ մամուլը, գտնվում է բանվորի ձեռքին, այդ միջոցներով նա կարող է խորհուրդներ և ցուցմունքներ տալ և ստանալ իրեն դործարանի թերութեանների և նրանց վերացման միջոցների վերաբերյալ: Յուր արհեստակցական միութեան միջոցով նույնպէս բանվորն ուսանողակում է տնտեսութեան շինարարութեան գործին, վորովհետեւ Խորհրդային Իշխանութեանը իր բոլոր կարևոր ձեռնարկումներն անպայման անց է կացնում արհեստակցական միութեանների մասնակցութեամբ: Այդ իսկ պատճառով արհեստակցական միութեանները կազմակերպել են արտադրա-

կան խորհրդակցություներ, վորպեսզի վորքան հնարա-
վոր ե լայն չափերով բանվորական մասնաճեղքին ներ-
գրավեն խորհրդային արդյունաբերության բարե-
կարգման և կազմակերպման գործի մեջ:

ԻՆՉՈՒ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԵՆ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Արտադրական խորհրդակցություն ե կոչվում
տվյալ գործարանի, ֆաբրիկայի կամ ցեխի այն
ժողովը, վորտեղ քննության են առնվում բանվորնե-
րի կողմից նկատված թերությունները և նրանց վե-
րացման միջոցները:

Բանվորների մասնակցությունը՝ նման խորհր-
դակցություններում պարտադիր է. այդ կախված է
բանվորի բարի ցանկությունից, վորով նա ոժանդա-
կում ե արտադրության դործին:

Բանվորն իրեն ձեռնարկում ականատես ե մի շարք
պակասությունների, սխալների, անդադուչության և
նույնիսկ չարագործությունների: Արտադրության ժա-
մանուկ պատահում ե, վոր արվում են վոչ պիտանի
գործիքներ, կամ մինչև կեսոր, նույնիսկ ամբողջ ուրը
դադդյաճը կանդ ե առնում, վորովհետև կարգի չի դրց-
ված, կամ աշխատանքի համար անպետք նյութեր են
տրվում: Լինում են դեպքեր, յերբ զանազան պատճառ-
ներով (հում և ոժանդակ նութերի վատ վորակի, կամ
աշխատանքի հսկողության թուլության հետևանքով)
ցեխում մեծ քանակությամբ վոչ պիտանի ապրանք ե
արտադրվում: Սակավ չեն այնպիսի դեպքեր, յերբ
պանազան պատճառներով վորակյալ աշխատատեղերի ժա-

մանակն իղուր տեղը կորչում է, պատահում են դեպքեր, յերբ վարպետը փոխանակ բանվորին գործնական աշխատանքի—ողնություն և ցուցմունքներ տալու, ըզրադվում է դատարկարանությամբ։ Այս բոլորը հարցեր են, վորոնց հետ բաղխվում է բանվորն իր ամենորյա աշխատանքների ընթացքում։ Դրա հետ միասին, յեթե մենք ավելի ուշադրությամբ մոտենանք արդյունաբերությանը, կարելի կլինի ավելի խոշոր թերություններ նկատել։ Որինակ՝ դաղդյահների անկանոն դասավորությունը ցեխում, հում նյութի անվորակ լինելը և անժամանակ ստացումը, պատվերների սխալ կատարումը, ավելորդ վերադիր վճարների հետևանքով արտադրանքի արժեքի (դնի) բարձրացումը և այլն։ Գործարաններում գոյություն ունեցող թերություններից մենք այստեղ նշեցինք միայն մի քանի որինակներ, սակայն իրականում այդ թերություններն ավելի շատ են և այդ մասին դիտեն թե՛ բանվորը, թե՛ ծառայողը և թե՛ վարպետը։ Աշխատանքի ընթացքում բանվորի մեջ ծագում են մի շարք գործնական դիտողություններ և առաջարկություններ յուր դաղդյահի, մեքենայի, ամրողջ ցեխի և գործարանի վերաբերյալ, այդ պատճառով այն բանվորները, վորոնք ցանկանում են խոսել իրենց արտադրական գործերի մասին, վաղորդե նշանակված որը աշխատանքն ավարտելուց հետո գումարում են արտադրական խորհրդակցություն։ Յուրաքանչյուր դիտակից բանվոր, վորը հետամուտ է յուր գործին և ցանկանում է ակտիվ կերպով մասնակցել խորհրդային տնտեսության կազմակերպման գործին, պետք է ներկա լինի յուր ցեխի կամ գործարանի արտադրական խորհրդակցությանը։

Մեզ մօտ ներկայումս մի շարք գործարաններում մտցրվում և աշխատանքի կոնվեյերի (անընդհատ տեւողութուն) ձևը, այդ նշանակում և, վոր յուրաքանչյուր բանվոր անընդհատ մի հասարակ աշխատանք և կատարում (ուպերացիա), իսկ պատրաստվող առարկան անդադար մեկից մյուսին և անցնում, վորովհետև բոլոր բանվորները կանդնած են հաջորդականությամբ և ըստ աշխատանքի ընթացքի, առարկան՝ մեկ բանվորից մյուսին արագությամբ հասցնելու համար, աշխատում են կոնվեյերները, այսինքն՝ այնպիսի շարժում միջոց, վորը մեխանիքական ճանապարհով տեղափոխում և պատրաստվող առարկան: Մտցնելով աշխատանքի նման կարգ, առանձնապես անհրաժեշտ և, վորպեսզի գործարանում ամեն ինչ կանոնավոր և լավ դրված լինի, յեթե վորևե տեղ առարկան կանգ և առնում, այդ դեպքում կոնվեյերի մօտ գործող բանվորների աշխատանքը դադարում և:

Նման գործարաններում աղմինիստրացիան պետք և առանձին ուշադրությամբ ամեն բան նախապատրաստի, կարգի գցի և կադմակերպի: Այս դեպքում ևս բանվորներն առանձնապես շահագրգռված են միասին քրննարկելու և կշռադատելու, թե ինչպե՞ս կադմակերպել նման կոլեկտիվ, ընդհանուր աշխատանքը:

ԻՆՋՊԵՍ ԵՆ ԱՇԽԱՏՈՒՄ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Յեթե արտադրական խորհրդակցությանը մասնակցում են մի ցեխի, կամ մի արհեստանոցի բանվորները, այդպիսի խորհրդակցությունը կոչվում և ցեխային, իսկ յեթե դրված են այն-

պիտի հարցեր, վորոնք վերաբերվում են մի քանի ցեխե-
 րի կամ ամբողջ գործարանին, այդ դեպքում հավաք-
 վում են ավյալ գործարանի բոլոր բանվորները, այդպի-
 տի արտադրական խորհրդակցությունը կոչվում է ընդ-
 հանուր գործարանային, իսկ խոշոր գործարաններում
 կոչվում են արտադրական կոնֆերենցիաներ: Խորհրդ-
 ակցությունները պետք է գումարել վո՛չ սակավ քան
 յերկու ամիսը մեկ անգամ: Խորհրդակցության սրվա
 է տեղի մասին լայն կերպով հայտարարում է արտադ-
 րական հանձնաժողովը (վորի մասին կիսովի ստորև)
 գումարումից մի քանի սր առաջ, քստ վորում մասնա-
 նշվում է, թե խորհրդակցությունն ինչպիսի հարցեր
 է քննության առնելու: Խորհրդակցության ժամա-
 նակ, սովորաբար ամենից առաջ յավում է զեկուցում,
 մի վորեւ արտադրական հարցի մասին զեկուցում է
 զեխի պետը, կամ գործարանի գերեկատորը, կամ ար-
 տադրական հանձնաժողովի անդամներից մեկնումեկը և
 վերջապես չարքային բանվորներից վորեւ մեկը: Այդ
 զեկուցումներում լուսարանվում է մեկ կամ յերկու
 խնդիր, վորն առանձնապես կարևոր է ավյալ ցեխի
 կամ գործարանի համար: Որինակ՝ զեկուցողը լուսա-
 րանում է արտադրանքի վատորակ լինելու հարցը,
 վոչ պիտանի (ծրակ) արտադրանքի հարցը, նա տեղե-
 կություններ է հաղորդում այն մասին, թե վոր-
 չափ վոչ պիտանի է վորչափ վորակյալ արտադրանք և
 ունեցել գործարանը մի ամսվա կամ մի շաբաթվա ըն-
 թացքում ու այդպիսով գուրս բերելով վո՛չ պիտանի
 միջին տեղուը, բացատրում է թե ի՛նչ պատճառների
 հետևանքով նման դրություն գոյություն ունի: Ար-
 դեք՝ մեքենաների և գործիքների անպետքության կամ

բանվորների, աղմինիստրացիայի, վարպետների ան-
պարտաճանաչությա՞ն պատճառով դոյություն ունեն
նման թերություններ: Հայտնաբերելով բոլոր թերու-
թյունները, զեկուցողն արտահայտում է իր կարծիքը
այն մասին, թե ինչպիսի միջոցների պետք է դիմել,
վոչ պիտանի արտադրանքը վերացնելու համար:

Զեկուցումը պետք է լինի կարճ և բովանդակա-
լից: Զեկուցումից հետո, խորհրդակցության մաս-
նակցողները կարող են հարցեր տալ և պարզաբանել
այն բոլորը՝ ինչ վոր անհասկանալի չե մնացել: Պար-
զաբանումից և հարցերի պատասխանից հետո, սկըս-
վում է մտքերի փոխանակությունը:

Արտահայտվողները նշում են այն հանգամանքը՝
թե արդյո՞ք զեկուցողը ճիշտ լուսարանեց խնդիրը և
գործնակա՞ն են նրա առաջարկներն ու խորհուրդները:
Արտահայտվողներից ամեն մեկը պետք է աշխատի
իր մտքերը, վորքան հնարավոր է պարզ և հասկանալի
ձևով լուսարանել, պետք է խորանալ մինչև խնդրի
արմատները, վորպեսզի յուրաքանչյուր բանվորի հա-
մար պարզվի, թե վո՞րտեղ է չարիքը: Որինակ՝ յեթե
քննվում է ցեխում տեղի ունեցող դադարի հարցը, այդ
դեպքում կարևոր է պարզաբանել, թե վորքան ժամա-
նակ է կորչում բանվորների և մեքենաների աշխատան-
քից, դադարի հետևանքով: Այնուհետև պարզել, թե
ինչո՞ւ յին դադարները տեղի ունենում: Արդյո՞ք թա-
փառումների կամ դադեյահների փչացածության, ան-
կանոն նորոգումների, պահեստ և գործիքանոց պնա-
լու պատճառով ժամանակը կորչում է և այլն: Այդ բո-
լորից հետո, պետք է նշել դադարների վերացման
ամենապարզ միջոցները: Բոլոր առաջարկությունների

և հարցերի վերաբերյալ ազմխնիստրացիան պետք է արտահայտի իր կարծիքը, վորից հետո քվեարկվում է արձանագրվում են բոլոր առաջարկությունները, վորպես ալյալ ցեխի կամ գործարանի բանվորության կարծիքը:

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆԸ ՊԵՏՔ Ե ՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼ

Արտադրական խորհրդակցությունում գործնական և տեղին առաջարկներ անելու և իզուր տեղը չխոռելու համար անհրաժեշտ է վորպեսզի յուրաքանչյուր բանվոր վաղորդք ծանոթանա խորհրդակցության որակարգի հետ. որինակ՝ յերբ նա տեղյակ է թե խորհրդակցությունը քննելու յե դադգյահների վերանորոգման, կամ չափող գործիքների, կոնվեյերի և այլն աշխատանքային հարցերը, այդ դեպքում բանվորը լավ մտածում և ծանր ու թեթե և անում այդ հարցերը, նայած թե ի՞նչպես և դրված գործը, ի՞նչն և անկանոն դրված և ինչպես կարելի յե ողնել այդ թերություններն արժատախիլ անելու, դրա համար անհրաժեշտ է վորպեսզի նա առաջին հերթին իրեն աշխատանքի դադգյահի և վերատատկայի մասին մտածի և մտահոգված, ուշադիր բանվորը կարող է շատ հետաքրքրական և կարևոր հանգամանքներ պարզել, որինակ՝ նա ստուգելով թե ի՞նչպես և դատավորված իր աշխատանքի տեղը, ի՞նչպես են զետեղված գործիքները, աշխատանքի համար ի՞նչ է հարկավոր նրան՝ նա ամեն անգամ կտեսնի և կհամոզվի, վոր խառնիճաղանճ դրության պատճառով տեղի յե ունենում ժամանակի և աշխատանքի վատնում ուստի պետք է մտահոգվել թե, ի՞նչպես դասավորել, վորպեսզի ամելի նպաստավոր հարմարություն

և հնարավորութիւնն ստեղծվի ավելի արագ աշխատելու համար: Կարենոր և նաև աշխատանքի պայմանների ստուգումը, գուցե ավելի հարմար և աշխատել կանդնած քան թե նստած, գուցե լույսը վատ և, վերստակը բարձր կամ ցածր և և այլն: Բանվորը պետք և մտածի և այն մասին, թե արդյո՞ք նա ճիշտ և ուղտադործում իր գործիքը, պետք և նայել, դիտել հարեան բանվորին, համեմատութեան տունել և հարց տալ, արդյո՞ք աշխատանքը հաջող և ընթանում թե վոչ և ինչպիսի բարելավել այն:

ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՅԼԸ ՓՈՔՐ ԳՅՈՒՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄՆ Ե

Հենց այստեղից ել միտք և հղանում՝ որինակ դադգյահին կից մի վորեե ձեռնուու հարմարութիւնն ստեղծել, գործիքի կսթուենն ավելի լավ պատրաստել, փոխել աշխատանքի կարգը և այլն, այսպիսով յերբ բանվորն իր շրջապատում, իր դադգյահի վրա թեկուզ փոքրիկ բարելավում—գյուտ և անում, նրա միտքն ինքնըստինքյան ավելի հեռուն և մղում այդ: Կատարված այդ փոփոխութիւններից հետո բանվորն ստուգում և, հաշվառման յենթարկում, հաճախ և դրի յե առում իր դիտողութիւններն ու համեմատում և թե վորքանով աշխատանքը բարելավվեց, և յեթե պարզվեց, վոր փոփոխութիւններից հետո աշխատանքը հեշտանում և, արտադրանքը բարձրանում և, ուրեմն այդ մենի մասին պետք և տեղյակ դարձնել արտադրական խորհրդակցութեանը: Գյուտարարութիւնը մատչելի յե ամեն մի գործարար բանվորի համար. առհասարակ նման առաջադրութիւններն իրա-

դործելու համար առանձին մեծ ծախքեր չեն պահանջ-
վում, սակայն այս կամ այն բարեփոխութիւնը-գյու-
տը վորքան եւ վոր հասարակ եւ պարզ լինի, այ-
նուամենայնիւ անհրաժեշտ եւ կամ գյուտի կաղա-
պարը կամ գծադրութիւնը կազմել, այդ նը-
պատակով եւ դործարաններում եւ ֆաբրիկաներում
կազմակերպվում են հատուկ տեխնիքական կոնսուլտա-
ցիաներ, (խորհրդածութիւններ), վորոնք ցուցմունք-
ներ են տալիս բանվորին գծադրութիւններ անելու :
Այնտեղ, ուր նման կոնսուլտացիաներ դեռեւ չկան, այդ
գեպքում բանվորին ոգնութեան եւ գալիս դործարանա-
յին վարչութիւնը : Բանվորների այն առաջարկու-
թիւնները եւ գյուտերը, վորոնք գործադրվում են ար-
տադրութեան մեջ, անտեսում եւ ոգուտ են բերում գոր-
ծարանին, այդպիսի գյուտարար բանվորները պարգե-
վատրվում են Զեռնարկութիւնների վարչութիւններն
ունեն հատուկ ֆոնդեր, վորոնք գտնվում են գործար-
կում եւ սղմինիստրացիայի կողմից կազմված հանձ-
նաժողովի տրամադրութեան տակ այդ հանձնաժողով-
ներն եքսպերտ են կոչվում, վորոնք քննութեան են առ-
նում բոլոր գյուտերը եւ վորոշում արժեքավոր առա-
ջարկութիւնների պարգեւատրման չափը :

ՍԽԱՆԹԵՐՈՒՄՆԵՐՆ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿ- ՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՄ

Անհրաժեշտ եւ լավ հիշել, վոր արտադրական
խորհրդակցութիւնների հիմնական խնդիրն եւ՝
հայտաբերել գործարանների արտադրական տըն-
տեսական թերութիւնները եւ բացերը, ու-
սումնասիրել նրանց պատճառները եւ ընդգծել այդ բացե-
րի վերացման միջոցները : Այնինչ վորոշ խորհրդակցու-

Թյուճեններում քննության են դրվում արտադրության բարելավմանը չվերաբերող հարցեր. որինակ՝ տարեֆաշին, դնահատու, աշխ. պաշտպանության, նույնիակ կուլտուրլուսավորական հարցեր. նման խնդիրները քննութամբ արտադրական խորհրդակցությունները չը պետք է դբադվեն, վորովհետև այդպիսով բանվորի ու շահերությունը հեռանում է հիմնական հարցից՝ արտադրական աշխատանքից, իսկ յեթե խորհրդակցություններում նման խնդիրներն առաջ են դալիս, անհրաժեշտ է առանց քննության որակարդից հանել և տալ ցեխարժիությանը, ցեխլիադորին կամ գործարկումին :

Արտադրական խորհրդակցությունների մյուս սրխալ դիժն այն է, յերբ նրանք զբաղվում են բացառապես ցեխաշին սահմանափակ գործերով. իհարկե հարկավոր է և լավ է աշխատանքն սկսել առանձին ցեխերի և դադգյահների աշխատանքների բարելավման վերաբերող հարցերի քննությունից, սակայն անհրաժեշտ է՝ աստիճանաբար անցնել ավելի բարդ և ընդհանուր հարցերի քննությանը, վորոնք ամբողջապես վերաբերվում են գործարանին, այնուհետև ամբողջ տրեստին՝ վորի մեջ մտնում է տվյալ գործարանը և ի վերջո՝ բանվորները չեն կարող չհետաքրքրվել վողջ արդյունաբերության դարգացման և նրա ամրապնդման հարցերով :

ԽՈՐՀՐԳԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՄՈՏԵՑՆՈՒՄ ԵՆ ԻՐԱՐ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻՆ ՅԵՎ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻՆ

Բանվորը հաճախ նկատում է, վոր յեթե աշխատանքը լավ չի ընթանում, ապա այդ մեծնակ իրենից չի կախված, այլ և իրեն հա-

բեան բանվորից, վարպետից և ամբողջ գործի դեմած-
քից, և ահա մասնակցելով արտադրական խորհրդակ-
ցություններին նա ըմբռնում է և սովորում գործարանի
ամբողջ մեխանիզմը և նպատակում է նրա (գործարանի)
բարենորոգմանը, իսկ դրանից մեծ ոգուտ է ստացվում .
չէ՞ վոր ամենագործնական ճարտարապետը և նույնիսկ
նա, ով վարում է ամբողջ գործարանը կամ ֆաբրիկան,
հաճախ նա ել չգիտե այն մանրամասնությունները, վո-
րոնք սակայն հայտնի չեն փորձառու բանվորին . դրա
հետ միասին բանվորը՝ նույնիսկ ամենավորակյալ բան-
վորը՝ չգիտե այն ամենը, ինչ վոր հայտնի չե ճարտա-
բապետին, վորն ավարտել է բարձրագույն տեխնիքա-
կան դպրոց: Արտադրական խորհրդակցությունն է ա-
հա, վորը ծառայում է մասնագետներին և բանվորնե-
րին իրար մոտեցնելու լավագույն միջոցը, այստեղ նը-
բանք բաժանում են իրենց և փորձառությունը և գի-
տելիքները, ու ընդհանուր ուժերով հայտարարում են
արտադրության թերությունները, չտկում են այն և բա-
րելավումներ մտցնում . մի խոսքով բարձրացնում են
մեր խորհրդային արդյունաբերությունը:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ԱՌԱՋՔԱՇՈՒՄԸ

Խորհրդային արդյունաբերության մեջ թե
բանվորական մասսան և թե ադմինիստրացիան,
հանդիսանում են սոցիալիստական շինարարու-
թյան միեկնույն ֆրոնտի, ընդհանուր գործի մար-
տիկները . չպետք է մոռանալ, վոր մեր գործարանների
ադմինիստրացիայի, դիրեկտորների և վարպետների մի
մասն առաջ են քաշվել հենց նույն բանվորներից և նշա-

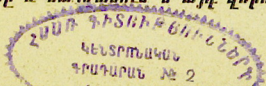
նակվել են աղմինիստրատիվ կամ տնտեսական ղեկավար աշխատանքի, Պորհրդային Իշխանության կողմից: Յուրաքանչյուր բանվոր պետք է սովորի կառավարել պետութիւնը և այդ պատճառով ել ժող. տնտեսութիւններում առաջ են քաշվում բանվորական մասսաներից նրանք, վորոնք պրակտիկ աշխատանքներում ցույց են տվել, վոր իրենք ընդունակ են և կարող են վարել վոչ միայն իրենց դադգյահն, այլև ավելի պատասխանատու աշխատանք: Մեր արդյունաբերութիւնն այժմ անցնում է նոր ռելսերով, լայն կերպով կիրառվում է ռացիոնալացումը, վորը նշանակում է՝ բարելավել արդյունաբերության վողջ դրվածքը, այդ պատճառով զատվում են ըստ առանձին մասերի բոլոր աշխատանքները, կիրառվում է կոնվեյերը, գործադրության մեջ են առնվում կատարելագործված մեքենաներ ձեռքի ծանր աշխատանքն ուր հնարավոր է՝ փոխարինվում է մեքենաներով, կիրառվում է արտադրանքի պարբերական ստուգում վերջինիս մշակության պրոցեսում, հիմնադրվում են հատուկ լաբորատորիաներ, վորպեսզի ավելի պրակտիկ գործադրվի գիտութիւնն արդյունաբերության սպասարկման տեսակետից. այդ բոլորին զուգընթաց կրճատվում է բանվորական ուրը և մենք մեր գործարաններում և ֆաբրիկաներում անցնում ենք 7-ժամյա բանվորական ուրվան: Բոլոր այդ բարեփոխութիւնները կենսագործելու համար պահանջվում է լավ պատրաստված, ստորին և միջին աղմինիստրատիվ պերսոնալ: Որինակ՝ նոր ձևերով աշխատելու ղեպքում պահանջվում են մեծ քանակությամբ վարպետներ՝ վորպեսզի հետևեն մեքենաներին, պահանջվում են հրահանգիչներ՝

բանվորներին ցույց տալու և ողնելու համար, վորակյալ անձինք՝ վորպեսդի տեղն ու տեղը ստուգեն վոչ պիտանի արտադրանքը, դործիք պատրաստողներ՝ լավ դործիքներ և հարմարություններ ստեղծելու համար, դադդյահ սարքավորող մասնագետներ և այլն: Վորտեղից ճարել այդ մարդկանց. իհարկե բանվորական մասսաների շարքերից, այն բանվորներից, վորոնք իրենց ցույց են տվել աշխատանքի ժամանակ, և ապացույցել են իրենց պիտանիությունն արտադրության համար, կիրառելով ձեռնտու միջոցներ և դյուտեր, վորոնք ահտիվ կերպով մասնակցել են արտադրական խորհրդակցություններին: Այսպիսով արտադրական խորհրդակցությունների հիմնական խնդիրներից մեկն էլ ավելի ընդունակ բանվորների հայտաբերումն ու առաջաջումն և աղմինխտրատիվ-տեխնիքական պաշտոններում:

ԻՆՉ Ե ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Ինչպես տեսանք արտադրական խորհրդակցության աշխատանքը բավականին խոշոր և և լուրջ: Արտադրական խորհրդակցությունը ղեկավարելու համար դործարկումին կից ստեղծվում և հատուկ հանձնաժողով, վորը և կոչվում և արտադրական հանձնաժողով, նրա անլիքների մեջ և մտնում նախապատրաստել և դումարել արտադրական խորհրդակցությունները, մշակել քննության դրվելիք հարցերը և այդ հարցերի վերաբերյալ կանխապես կազմել դործնական առաջադրություններ:

Խորհրդակցությունից հետո արտադրական հանձնաժողովը դործարկումի միջոցով փոխադրում և դործարանային վարչություն խորհրդակցության բոլոր վորոշումները և սահմանում և այդ վորոշումների կի-

բառման ժամկետներ ու հետեւում ե վորպեսզի վորոշումները ճշտիվ և արագութեամբ կենսագործվեն կյանքում :

Առանձին արտադրական սլրակտիկ խնդիրներն ավելի հիմնովին մշակելու նպատակով, արտադրական հանձնաժողովներին կից կարելի յե կազմակերպել փոքրիկ յենթահանձնաժողովներ, վորոնք զբաղվում են որինակ՝ աշխատանքի դադարի, ինքնարժեքի իջեցման, բանվորական ուժի նպատակահարմար ոգտագործման հարցերով: Չ'սկսեք ե թույլ տալ միայն, վոր այդ յենթահանձնաժողովները վերածվեն մշտական հանձնաժողովի, վորովհետեւ նման դեպքում բանվորական վողջ մասսայի մասնակցութեւնն արտադրութեան գործում կջատվի ու կ'թուլանա :

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՎԵՐԱՀԱՅԻՋ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԸ

Արտադրական խորհրդակցութեւններից ե ժողովներից զատ մի շարք խոշոր գործաբաններին ե Ֆարբիկաներին կից գոյութեւն ունեն ժամանակավոր վերահսկիչ հանձնաժողովներ: Նրանց անելիքն ե՝ բանվորական մասսային մասնակից դարձնել ե ավելի մոտեցնել տնտեսութեան կարգավորման հարցերին: Այդ հանձնաժողովներն ընտրվում են կամ բանվորական ընդհանուր ժողովում, կամ գործարանային արտադրական կոնֆերենցիայում: Ընտրելով այդ հանձնաժողովները նրանց նակագ ե տրվում, թե ինչով զբաղվել, վոր խնդիրն ուսումնասիրել, տվյալ արտադրական ձեռնարկի գործունեութեան վոր կողմի վրա բնութեւն ուշադրութեւնը:

Ժամ. վ. հանձնաժողովներին հանձնարարվում ե որինակ՝ արտադրութեան ինքնարժեքի իջեցման, կամ վոչ ախտանի արտադրանքի դեմ պայքարելու, կամ թե չե

Հանձնարարվում նրանց զբաղվելու ուղղակի ավյալ
 դործարանի մի վորյնվն կարեվոր ցելի դործունեյու-
 թյամբ: Վ. Հանձնաժողովները բաղմակողմանիորեն
 ուսումնասիրում են իրենց Հանձնարարված խնդիրները,
 մասնաժաման հետազոտում են աղմինիստրացիայի աշ-
 խատանքները, պարզում են բոլոր թերությունները,
 բոտ վորում վ. Հանձնաժողովն իր կատարած հետազո-
 տություններին մասնակից և դարձնում բանվորական
 լայն շերտերին և արտադրական խորհրդակցությանը:
 Վ. Հանձնաժողովների հիմնական խնդիրներից մեկն ևլ
 արտադրական խորհրդակցությունների գործունեյու-
 թյան ամրապնդումն և ու ստուգումը, մասնավորապես
 խորհրդակցությունների այն առաջարկների իրագործ-
 ման, վորոնք արվել են աղմինիստրացիային: Պետք և հի-
 շատակել, վոր արտադրական խորհրդակցությունների
 վորոշումներն աղմինիստրացիայի համար պարտադիր
 չեն, բայց գործի ճիշտ կաղմակերպման և վերջինիս
 մտանկցության դեպքում, խորհրդակցությունների
 վորոշումները մտածված և գործնական են լինում. նը-
 ման դեպքում ընդունված վորոշումները կյանքում կի-
 րագործվեն, իսկ յեթե աղմինիստրացիան համաձայն
 չե խորհրդակցության այս կամ այն վորոշմանը, այդ
 դեպքում նա պարտավոր և տալ մտածված և պատճա-
 րաւանված բացատրություն, թե ինչու՞ նա չի կարող
 կամ չի ուզում ընդունել բանվորների առաջարկը:

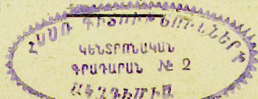
ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱ- ԿԱՐԳԻ ՇԱՀԵՐԸ

Այս բոլորից մենք տեսանք, թե վորպիսի խոշոր
 ողուտ են բերում արտադրական խորհրդակցություն-
 ները յուրաքանչյուր ձեռնարկի և մեր վողջ Ժողովրդա-

կան տնտեսութեան համար. վորքան ել, վոր լավ լինի
վործարանային վարչութիւնը, վորքան ել վոր փորձ-
ված լինեն գործարանի ճարտարապետ—տեխնիկները
ուժերը՝ ելի ամեն ինչ նախատեսել չեն կարող: Մեր
արտադրութեանն ողնութեան ե գալիս հազարավոր ե
միլիոնավոր բանվորների միաձուլ վորձը: Արտադրա-
կան խորհրդակցութիւններում բանվորների տված մի
քանի հազար առաջարկութիւնները իրագործվել են
կյանքում ե տվել են շատ մեծ տնտեսումներ մեր ար-
դյունաբերութեանը, հետեւաբար ե խորհրդային հան-
րապետութեան վողջ բանվոր դասակարգի համար:

Բանվորների ե արհեստակցական միութիւններին
անելիքն է՝ ավելի լայն ծավալել ե բարելավել խոր-
հրդակցութիւնների աշխատանքը, ոգտագործելով
այս կամ այն գործարանի հաջող փորձը մյուս գործա-
րանների արտադրութեան բարելավման համար: Ար-
տադրութեան կազմակերպման մեջ առանց բանվորա-
կան լայն մասնակցութեան անհնարին կլի-
նէր խորհրդային արդյունաբերութիւնը դնել այն
բարձրութեան վրա, վոր կա ներկայումս: Իսկ դրան
յուզընթաց ամեն մի բանվոր պետք ե հիշի, վոր իր աշ-
խատավարձը, նյութական կացութիւնը, իր կուլ-
տուրական պահանջների բավարարութիւնն անքակ-
տելի կերպով կապված են մեր սոցիալիստական ար-
դյունաբերութեան զարգացման հեռանկարների հետ:
Յուրաքանչյուր բանվորի առաջնակարգ ե կարեւորա-
դույն անելիքն է՝ ամեն կերպ օգտնողակել մեր տնտե-
սութեան շինարարութեանը, իսկ դրա համար նա պետք
ե արտադրական խորհրդակցութեան մշտական մաս-
նակիցը լինի: Յուրաքանչյուր գիտակից աշխատակից
վոչ միայն ինքն անպայման պետք ե հաճախի արտա-
դրական խորհրդակցութիւն, այլե նա ջերմեռանդ կոչ
պետք ե ուղղի մնացած այն բանվորներին, վորոնք
դեռ լիովին չեն գիտակցել այդ գործի նշանակութիւն-
ը:

ԳՆԱ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ:

ԳԱՍ Հիմնարար Գիտ. գրադ.

FL0039092

10643

A $\frac{I}{4500}$

ԳԻՆԸ 7 ԿՈՊ.